

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915 4. szám.

Budapest, január 24.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Önbíráskodás.

Irtó: Justus.

A bűncselekmények számtalan válfajai között igen gyakran találkozunk az önbíráskodás különféle eseteiből származó bűncselekményekkel. Legtöbbször nem is veszi ezt észre a közbiztonsági közeg. Gondolatmenete elsiklik felette, talán eszébe se jut erre gondolni, pedig a bűncselekmények legnagyobb része az önbíráskodás folyamánya.

Önbíráskodást gyakorol: a ki mást párbajra hi és azt megsebesíti, megöli, a ki a maga vagy a családja megsértőjét, nyugalmának, házi békéjének, törvényes házasságának megzavaróját élete vagy testi épségében megsérti vagy életétől megfosztja, a ki bármely módon való megkárosítása feletti felindulásban a károsítást elkövetett egyént viszont megkárosítja.

Általános bírálattal mellett nagyon sok bűncselekményre deríthetnénk rá, hogy önbíráskodás folyamánya. Mert mindazok a bűncselekmények, a melyeknek indító oka harag, bosszuvágy vagy másféle vágy, óhaj vagy érzelm, mind az önbíráskodásra való törekvésből indulnak ki.

Az önbíráskodás tehát, ha az itt felsorolt indító okokat tekintjük, bűncselekmény jellegével bír, daczára, hogy büntető törvényeinkben sehol sem találunk rá nézve ilyen czímen tételes büntetőjogi rendelkezést.

Éppen ez az oka annak, hogy a nyomozó közeg figyelmét kikerüli. Ez a körülmény azonban nem azt jelenti, hogy a csendőr vagy rendőr nem ismerné a kötelességét vagy nem volna tisztában a hivatásával összefüggésben álló törvényekkel, hanem azt, hogy a büntető törvény némely rendelkezései olyan bonyodalmakat teremtenek e téren, hogy még ítélkező bíróságaink vélekedései is annyira eltérők az önbíráskodás egyes eseteiben, hogy teljes jogi ismeretük mellett is teljesen ellentétes határozatokat hoznak.

Hiszen tény az, hogy súlyosabb bűncselekmények eseteiben, mint pl. a gyilkosság, szándékos emberölés stb., a melyekben esküdtbíráóságok ítélkeznek és az esküdteket talán a tárgyalások során felmerülő érzelmi elenségek is befolyásolják, daczára, hogy a cselekmény

a büntett teljes ismérveit kimeríti, mégis szinte előrelátható a felmentő ítélet.

Az a vádlott, a ki az őt — véleménye szerint — vagyoniilag tönkretett ügyvédet agyonlötötte vagy az, a ki felesége elcsábítóját, leánya megbecstelenítőjét megölte, büntetlenül került ki az igazságszolgáltatás kezéből, noha volt rá eset, hogy a bűncselekményt nem is mindjárt a sérelem tudtára jutásakor való hirtelen felindulásában, hanem órákkal, sőt talán napokkal később követte el, a mikorára már lehetett volna ideje tette jelentőségének és a tette után várható büntető következményeknek megfontolására és mérlegelésére.

Efelett azonban nem lehet csodálkoznunk, mert hiszen tudjuk, hogy az embernek, noha a legelemibb ismeretek mellett is tisztában van vele, hogy törvényes úton is elégtételt szerezhet magának, annyira véreben és természetében van az önbíráskodás útján való elégtétel-vevés, hogy szinte elhibázottnak tartaná az eljárását, ha ezt azonnal meg nem tenné.

De vannak ám az imént felsorolt eseteknél sokkal jelentéktelenebb esetek is, a hol az önbíráskodás büntetőjogi elbírálását nem az érzelmi szempontok, hanem magánjogi felfogások döntenek el.

Ugyanis igen gyakori eset, hogy valamely idegen ingó dolog elvétele abból a czélból történik, hogy a tettes ekként jóhiszeműnek vélt vagy esetleg éppen fennálló magánjogi követelését biztosítsa vagy érvényesítse.

Az ilyen önbíráskodásból, a körülmények különféleségéhez képest, a következő bűncselekmények származhatnak:

Ha az ingó dolog elvétele a birtokos vagy birláló beleegyezése nélkül történik: lopás,

ha ezek jelenlétében és úgy történik az elvétel, hogy annak eltűrésére káros a tettes által kényszerítve van: zsarolás,

ha az erőszak vagy fenyegetés súlyosabb természetű: rablás,

ha pedig a tettes birtokában van a tárgy s azzal mint sajátjával rendelkezik, sikkasztás esete forog fenn.

A követelések ilyen módon való önhatalmu érvényesítése azonban, a magánjognak is figyelembevételével, nem mindig esik büntetőjogi kifogás alá.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyárm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadserog szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 9. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

Mert ha az idegen ingó dolognak önbatalmu elvétele csupán jogérvényesítés szempontjából történik, a bíróság sem tekinti a cselekményt jogellenesnek vagyis bűncselekménynek abban az esetben, ha a tettes eme követelésnek a törvény rendes útján való biztosítására irányuló hatósági beavatkozást a kellő időben ki nem eszközölhette és ha így annak a veszélynek van kitéve, hogy a törvényes uton való jogérvényesítés megghiusul vagy tetemesen nehezebbé válik.

De ebben az esetben is csak akkor jár el helyesen az önbíráskodó, ha a törvényes jogsegélyt vagyis kielégítési (biztosítási) végrehajtást, hamarosan az idegen ingó dolog elvétele után, kieszközölni törekszik vagyis az elvett dologra vonatkozólag a bíróságtól biztosítási intézkedést kér.

Ez az eljárás azért is előnyös, mert a jelzett intézkedéssel — miután ugyanakkor követelésének jogosságát és mennyiségét is ki kell mutatnia és tanuvallomásokból, esetleg írásbeli okmányokból álló bizonyítékaikat elő kell terjesztenie — eljárása jogosságát is bizonyíthatja, a mely körülmény lopás stb. miatti feljelentése esetében mindjárt az ő előnyére dönti el a bűnvádi eljárást.

De azért is helyes ez az eljárás, mert ha az idegen ingó dolognak önbíráskodás útján való elvétele olyan időben és olyan körülmények között történik, hogy még elég idő lett volna az előzetes biztosítás kieszközölésére s a követelés biztosítását veszély sem fenyegette: könnyen a Btk. 333. §. szerint lopás stb. bűnébe keveredhet az önbíráskodó.

Az, a ki így jár el az idegen ingó dolog elvételénél és a biztosítékszerzésénél messzebb nem megy, büntető bíróságilag nem büntethető, mert az *önsegély* a magánjog szerint jogos lévén, nyilvánvaló, hogy nem a jogtalan eltulajdonítás, hanem csak a zálogszerzés volt a célja s így cselekményéből a *jogtalan eltulajdonítás*, a mi a lopásnak a Btk. 333. §-a szerint is legfontosabb alkateleme, hiányzik.

Erre mutat a Btk. idézett szakaszát követő az a megjegyzés: «A lopás fogalmához tartozik a jogtalan eltulajdonítás célzata vagyis az a szándék, hogy a tettes az elvett dologgal mint a magáéval rendelkezék.» (Lásd! A magyar büntető törvények és szabályok magyarázatokkal és jegyzetekkel, a Franklin-Társulat kiadásában megjelent kézikönyvet.)

Ugyanott található továbbá, hogy: «közös tulajdonosok egyike a dolognak öt nem illető részét, ha a másik tulajdonos beleegyezése nélkül viszi el, lopást követelhet el».

A feltevés tehát még itt is *feltételes*, nem határozott. A megjegyzés további szövegéből pedig kivehető, hogy: «Ha a dolog tulajdonjoga vitás, a lopás ki van zárva. A jogos elvétel lehet *önbíráskodás*, de lopás nem».

Ha azonban az önbíráskodás folytán való önbatalmu jogérvényesítés nem csupán a *biztosíték szerzésre*, hanem a *kielégítésre* irányul és azzal a szándékkal vitetik véghez, már lopás forog fenn.

E két kifejezés értelmezésében ugyanis lényegileg, illetve jogilag igen nagy különbség van.

A biztosítékszerzésének célja az, hogy a követelés fedezetére megfelelő értékű tárgy az eladás vagy az elrejtés elől biztosíttassék; míg a kielégítés már egyenesen azzal a szándékkal történik, hogy az elvett tárgyat az elvevő a követelés fejében megtartsa.

A kielégítés céljából való eltulajdonítást pedig nem teszi jogossá az a tény, hogy a tettesnek a dolog birtokosával szemben ugyanolyan értékű követelése van.

Rövid példával megmagyarázva, az eset a következő:

X.-nek Z. 20 koronával tartozik s az adósságát nem tudja vagy nem akarja megfizetni. Erre X. alkalomadtán Z.-nek beleegyezése nélkül, nem a kezéből vagy a zsebéből, hanem a lakásában vagy bárhol letéve talált 20 K értékű ezüst zsebóráját elveszi és ezzel a követelését kiegyenlítettnek tekintvén, az órát egyszerűen megtartja és nem intézkedik az iránt, hogy ez az eljárása utólagosan kért biztosítási (végrehajtási) bírói intézkedéssel törvényesíttessék.

De még a kielégítés céljából ily módon való eltulajdonítás sem tekintetik lopásnak abban az esetben, ha a tettes *nem tudta, hogy az eltulajdonítás jogtalan*.

A lopás tényálladéka ugyanis az, hogy az eltulajdonítás *jogtalan* legyen és hogy a tettes *tudja* azt is, hogy az eltulajdonítással *jogtalanságot* követ el.

Ezt nem szabad összetéveszteni a Btk. 81. §-ának azzal a rendelkezésével, hogy a büntetőtörvény nem tudása vagy téves felfogása a beszámítást nem zárja ki.

Mert, ha a Btk. 82. §-át olvassuk, ott találjuk, hogy a tényálladékhöz tartozó ténykörülmények nem tudásából vagy helytelen felfogásából származó tévedés a beszámítást kizárja.

Ez utóbbi szakaszhoz fűzött magyarázat is azt mondja, hogy:

«A büntethetőséghez tartozik az, hogy a tettes ismerje a tényálladék összes körülményeit. A tudat a szándék fennforgásának feltétele, ha tehát a tudat nincs összhangzásban a tényálladék elemeivel, hiányzik a szándék.»

Ha tehát valaki abban a jóhiszemű tévedésben veszi el és tartja meg a vele anyagi kötelezettségben levő egyénnek ingó dolgait, hogy követelésének érvényesítése végett — önbíráskodás útján — neki ahhoz joga van és ebbeli jóhiszeműsége a fennforgó ténykörülményekkel ki is mutatható, akkor ez mint a magánjogi szabályra vonatkozó tévedés, a lopás tényálladékát kimerítő jogtalan eltulajdonítást s ennek folytán bűnbeszámítást kizáró oknak tekintetik.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Beretvás-pastillát

A háborús országokból. 1. Dover kikötője. — 2. Calais Angliához legközelebb eső része. — 3. Szobasztopol. — 4. Odessa.

Nebogy pedig bárki is az eddig előadottaknak helyességét kétségbe vonja és mert a csendőrségnél számtalan hasonló esetben kérnek törvényes eljárást a károsítottak, valamint az eljárásra vonatkozó tájékoztatásul is, néhány példával fogom illusztrálni az önbíráskodás egynemely eseteinek büntetőbírószági uton való elintézését:

Egy gazdálkodó a kovácsnal kocsiját javíttatta. A munka ára 146 koronát tett ki, de ő ez összegre csak 20 koronát fizetett. A kovács csekély összeg ellenében a koci kiadását megtagadta, mire a gazda a kocsit önhatalmulag elvitette. A kovács megkárosítottnak tekintvén magát, a legközelebbi alkalmat felhasználva, visszavitte a kocsit és hogy követeléséhez hozzájutbasson, a visszaválthatási jog fenntartása mellett eladta.

Az elsőbírószágot nevezett a lopás alól felmentette, ellenben sikkasztás miatt elítélte. A Tábla utóbb úgy a lopás, mint a sikkasztás vádjá alól felmentette az illetőt. Ellenben a Curia lopás miatt elítélte, mert úgy találta, hogy a koci értéke a követelés összegét meghaladván, nem volt joga a kovácsnak azzal mint sajátjával rendelkezni.

Egy más esetben két napszám 24 korona napszám követelés fejében, a más egyéb adósságokkal is terhelt és emiatt megszökött építőmesternek zárt kapuját betörve s ekként az udvarba behatolva, onnan a követelés összegének megfelelő értékű építőállványt elvitt.

Tetteseket az elsőfoku bíróság elítélte lopás miatt. A Tábla és Curia ellenben felmentette őket a lopás vádjá és következményei alól, mert úgy találták, hogy a szökésben levő károsnál vádlottak követelése elveszettnek tekinthető lévén, jogosítva voltak annak megfelelő értékű biztosíték szerzésére. És, hogy szándékuk csupán erre irányult, bizonyítva volt az által, hogy az elvitt dolog értékesítését meg sem kísérelték. A cselekményt tehát nem jogtalan eltulajdonítási, hanem csupán követelésük biztosítási szándékával követték el.

A következő esetben vádlott négy darab sertés tartása fejében akkor, mikor a tulajdonos azokat el akarta hajtani, de fizetni nem akart, egy darabot visszatartott. Miután pedig sértett a többi eladta és még ekkor sem akart vádlottal megegyezni és sertését kiváltani, vádlott azt a követelése biztosítása fejében eladta.

Nevezett az elsőfoku bíróság jogtalan elsajátítás vétsége miatt ítélte el. A Tábla és Curia ellenben felmentették, mert káros azon eljárásában, hogy sertéseit eladta, nyilvánvaló volt, hogy a követelés fedezetéül visszatartott sertést is eladta s így elvonta volna a biztosítékszerzés alól. Vádlott tehát az által, hogy a jogos követelésnek kielégítését megtagadott sértettnek a sértést ki nem adta s azt követelése biztosítása fejében eladta, jogtalanságot nem követett el.

Egy más esetben vádlottat mind a három bíróság felmentette a lopás vétségének vádjá és következményei alól, mert abban a cselekményben, hogy a községhöl

elköltözött károsnak visszahagyott rőzséjéből négy kor. követelésének biztosítására ugyanannyi értékűt önhatalmulag elvitt, a lopás ismérveit fennforogni nem találta.

Zsarolás miatt került a bíróság elé egy másik vádlott, mert 10 korona követelése fejében, a korcsma előtt kocsijával megállott káros lováról egy kantárt, káros tiltakozása ellenére elvett.

Nevezett mind a három bíróság felmentette a vád és következményei alól, mert az eljárás során beigazolást nyert, hogy káros, bár az ellene emelt követelés jogos lévén, azt sem elismerni, sem megfizetni nem akarta, sem egyezkedés végett a bíróhoz menni nem akart. Szóval mindenképen ki akart bujni kötelezettsége teljesítése alól. A biztosítékszerzés tehát vele szemben jogos lévén, vádlott az önbíráskodásával a törvényt nem sértette.

A következő esetben vádlottat azért jelentették fel, mert káros nyolcz hold földjéről az összes — mintegy 400 korona értékű — gabonát learatta és hordatta.

Az elsőfoku bíróság nevezett lopás miatt el is ítélte, ellenben a Tábla és a Curia felmentette, mert káros, a vádlottól megvett földnek majdnem egész árával tartozott a vádlottnak, fizetni pedig nem akart. Ennélfogva, miután még végleges szerződésük nem volt a föld eladásáról illetve megvételéről, tehát a káros még nem volt törvényes tulajdonosa a földnek, vádlott mint eladó és a földnek még törvényes tulajdonosa annak termésével jogosan rendelkezhetett.

Nem állítom, hogy ezek az esetek mind csendőri nyomozás folytán kerültek a bíróság elé. De kétségtelen, hogy számtalan hasonló esetben a csendőrség végzi a nyomozást.

Minthogy pedig a Csendőrségi II. szolgálati utasítás 106. §-a értelmében, minden nyomozási ügyben kötelessége a csendőrnek a cselekmény tényálladékát teljesen tisztázni s úgy a vád mint a védelem adatait a valóságnak megfelelően megállapítani és összegyűjteni, fölöttébb ajánlatos, hogy ha a felsoroltakhoz hasonló esetekben járnak el, a magánjogi szempontokat sohasem hagyják figyelmen kívül és csak annyira avatkozzanak bele az ügybe, különösen a vitássá vált tulajdonjog eseteinél, a mennyire azt az eltulajdonított dolog esetleges biztosítása megkívánja. Egyébként pedig utasítsák a feleket a keresetükkel az illetékes bírósághoz.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Hadi cselek.

Egyik berlini újságnak a nyugati harcztéren tartózkodó tudósítója érdekes adatokat ír levelében a háborúban használt hadi cselekről.

Az arcvonalon nem régiben azt beszéltek, hogy különböző angol csapatrészek francia egyenruhában harcolnak. A hírek eddig nem érkezett hiteles meg-

A háborús országokból. — Batumi. — 2. Cyprus szigete. — 3. La Havre, a belga kormány székhelye Franciaországban. 4. Angolok az Ysermenti harcokban.

erősítése. Az ilyenféle hadi cselnek meg volna az értelme: a szövetségesek csapatai kétségtelenül érzik, hogy a német katona, a mint angoljal kerül szembe, a legnagyobb elkeseredéssel és düböllel verekszik. Az egyenruhacsere nyilván arra való, hogy a németeket bizonyos csapattársuk mozgulataira nézve, tévedésbe ejtse. Hogy azonban ez érne-e cselükkel az angolok, nagy kérdés, mert az angol katona jellemző arcát már messziről megismerik a németek.

A hágai konferencia csak az ellenség egyenruhájának viselését tiltja. A tulajdon egyenruha változtatása, lovaságnak gyalogsági ruhába bujtatása és viszont, mindez régi hadicsel, a melyvel minden hadsereg él a maga módja szerint. Rendkívül érdekes megfigyelés, hogy még ebben a rengetek háborúban is, melyben az egymással szemközt álló ellenselek a modern technika minden pusztító erejével rontják egymást, a legkezdetlegesebb hadieszközökhöz térnek vissza a harczó seregek. A minnek oka jórészt abban van, hogy ez a világháború pozíció-harczomá változott, melynek során számos helyütt hetek hosszant néz farkasszemmel egymással ember emberrel. Az egy helyben ácsorgás fölzította a katonákban önzónszerű harci kedvüket és azt az ősi emberi törekvést, hogy az ellenséget cselfogásokkal tegyék ártalmatlanná. Hetek hosszant olykor mindössze száz méternyire állnak egymástól az ellenselek. Ilyen helyzetben a messziről ölé fegyverek nem jutnak szóhoz, a döntés az egyesek kezében, a személyes bátorságban, ügyességben, leleménységben és erőben van.

Reims előtt, a hol száz vadászokat láttam a tűzvonalban tanyázni és küzdeni, jó messzelátóval körülbelül ezer méternyire egy alacsony bokor volt látható az ellenséges lövéőárok előtt. A bokor állni látszott és csak hosszabb megfigyelés után derült ki, hogy lassan előrefelé mozgott. Mögötte hason, mint a kígyó, egy ellenséges katona csúszott. A mi vadászaink azonban jól lönek és odatúl a bokor elhanyaglott. Föl sem egyenesedett többé.

A zöld lomb, mint álcázó eszköz, egyik legtöbbet használt hadiszerszáma ennek a háborúnak. Az a sok ezer fenyőfácska, a mit harcossaink karácsonyra kaptak hazulról, nem annyira karácsonyfának szolgált, mint inkább hadicézlokra. A kis fenyőfák mögött kitűnően elbújik a katona a ha kell, mögött aránylag biztonságban jut a terepen előre. Ha elég van belőle, még a repülő emberek számára is fölfedezhetetlenné tesz egész pozíciókat, lovat, lovas, vonuló szekérszlopokat, tüzéséget és tábori konyhákat.

A hadicselnek e fajtáira nézve nem találtak formulákat. Megengedett hadicselnek minősít a hágai egyezés az áttámadásokat, a színlett visszavonulást vagy menekülést, az ellenség meglepetését, tovább megtámadását, az ellenség felzavarával való élelt, tulajdon erejéről és hadállásairól hamis hírek terjesztését, az ellenség megszőkött katonáinak magához hozatását és a lakosság elégedetlen részének fölháználását. A nem-

zetközi jog még ennél is messzebb megy: megengedi például hadi előnyök szerzése céljából ellenséges magán- és katonai személyek megvesztegetését, sőt harmadik fél által elkövetett büntetteknek (például orgyilkosság, gyújtogatás, rablás) kiaknázását. A nemzetközi jog szakértői közül azért senki sem látja jogi sérelmet a következő esetben:

Reims és Laon közt négy zuáv futott át hozzánk a maga lövéőárból. Egy fiatal német hadnagy ezekkel a szavakkal küldte vissza őket:

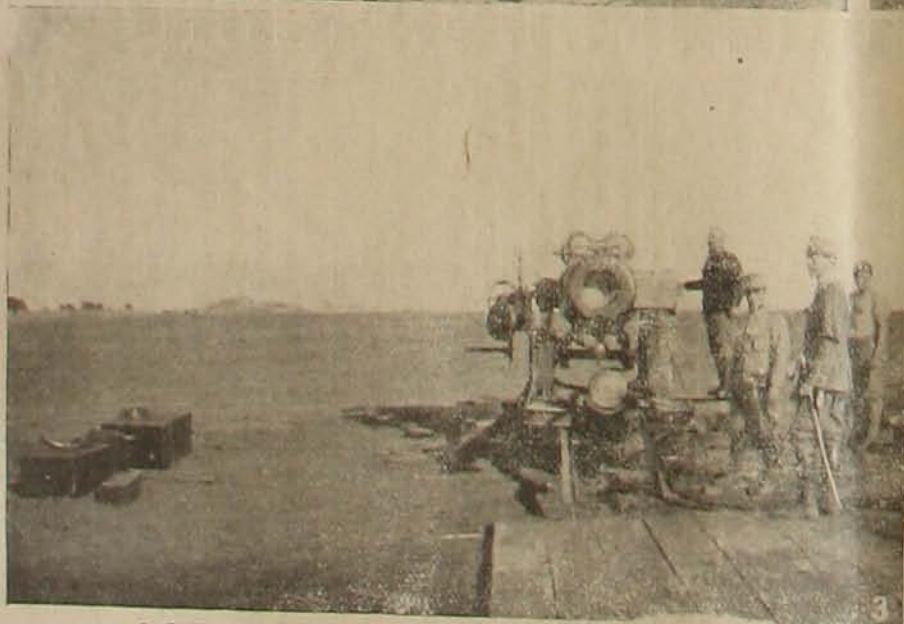
— Ha csak négyen jöttök, annak semmi célja. Így nem tudunk veletek egyebet tenni, agyon kell lőnünk benneteket. Szaladjatok azért vissza és hozzátok magatokkal még néhány társatokat, akkor aztán kaptok enni is bőven és meleget.

Maga a hadnagy beszélte el századosa jelenlétében, milyen torz látvány volt, mikor egy órával utóbb a négy zuáv helyett 38 loholt a német lövéőárok felé föltartott két kézzel, szorongó arczkifejezéssel, a fehér havon bukácsolva.

A környezet színéhez és alakjához alkalmazkodás, az ellenségnek hasznontalan hadállásokba csalása, az ellenséges tűz megtévesztése, az optikai és akusztikai eszközökkel dolgozás, mindez annyi lehetőségét rejti magában a cselvetésnek, hogy méltán beszélhetünk a hadicselnek bámulatos modernizálásáról. Hiszen megtörtént az, hogy katonáink fonográfot állítottak egy lövéőárokba s a gép órák hosszant dudálta a francziák fülébe a maga többszólamu "főfőkarát". A láthatatlan német dalosgyűlésre mint a záporosó kopogott le az ellenség tüze. Időközönként egy-egy német katona a futóárokban a géphez lopózott és föl-fölhuzta rugóját. Végül egy oldalt bevágódó lövedék érte a fonográfot és az éneklő gép elnémult. Tölcsérét utóbb szócsőnek használták a mieink; mikor már csak nyolczzvan méternyire voltak az ellenségtől, azon át izentek neki mindenféle kollemisset.

Egy más alkalommal és másik terepen 350—400 méternyire voltak egymástól az ellenséges lövéőárok. A terep sima és áttekinthető volt. Az odaérkeztünk előtt való napon egy horju bukkant fel a golyószántotta terepen. Egy eleven, négylábu horju. Megjelenésének az lett a következménye, hogy mindkét felől abbahagyták a lövéőldözést és aztán is úgy vették egymást célba, hogy a golyók megkímélik az állatot. Mindegyik ellenfél azt remélte, hogy az eleven pecsenyét feléje vezérli a gondviselés. A horju azonban középütt letelezette nagy éhenen a gyér füvet.

Egy német katona ekkor véget vetett a kínzó türelmetlenségnek. Valahonnan egy acél pajzslemez került, gondosan beburkolta zöld lombbal, végén hurokra kötött hosszú kötelet csavart félkarjára, azzal hason megindult lassan, óvatosan élő célja felé. El is jutott a horjuig, sikerült is észrevétlenül a nyakába vetni a hurokot és részint szelid erőszakkal, részint hízató szavakkal a maga lövéőárka felé vontatni a jámbor páráit.

A háborús országokból. — Katonák átszállítása a folyón. 2. Visszatérő menekültek. — 3. Egy 30 és feles. — Elhagyott orosz ütegek.

Igen ám, de a francziák végre is észrevették, hogy a borju elpártol tőlük. Nem találták ugyan ki, hogy mi-féle csellel éltek a németek, de minden módon meg akarták akadályozni, hogy ellenségeik egyenek másnap borjupecsenyét. Egy-zeriben megindult a golyók özöne és a szegény borju élettelenül terült el a földön. De a német katona akkor már biztonságban volt és társai a kötél segítségével kényelmesen fődött pozícióba von-szolták a kimult állapot. Tizennégy francia golyó járta át a borjut. Mégse lett ólommérgezés a folytatása ennek a lakomának, a mit következő nap az árok legénysége csapott belőle. Notandum: mérszáros híján a század asztalos a tranzirozta és sütötte meg a borjut.

Milyen katona az angol.

Az angol hadvezetőség az alig két hete birtokba vett Ciprus szigetén is verbuvál hadserege számára zsoldo-sokat. A londoni lapok úgy adnak erről birt, mintba ez is azt bizonyítaná: mennyire kifogytatlan a brit-birodalom emberanyaga. Pedig ép az ellenkezőt bizo-nyítják vele, hiszen Ciprusnak mindössze 280,000 lakosa van! Az igazi okot, persze, mely az angol hadvezető-séget arra indította, hogy itt is verbuváljon, elballgatják. Ám megtaláljuk abban a szemérmatosan megbuzódó hirben, hogy egyre nő az angol katonaszökevények száma. Rég megszokott jelenség ez Kitchener zsoldos hadában, de ezuttal minden mértéket meghalad.

Az angol fegyveres erő az 1907-ben életbelépett s az akkori hadügyminiszterről, Haldanéről elnevezett reform szerint két vonalból áll: az úgynevezett »expedíciós» hadseregből (mintegy 160,000 ember) s az ennek kiegészítőrezeit képező »különleges tartalék»-ból (mintegy 80,000 ember) s ez a kettő együtt a voltaképpeni első-vonalbeli hadsereg, továbbá a »területi hadsereg»-nek nevezett népfölkelésből, mely azonban nem jöhet had-seregszámba, mert csupa kiképzetlen ember alkotja. Augusztus elején (sőt úglátászik, még a háború kiütőre-e előtt) ez expedíciós hadsereget és a különleges tartalé-ko-t French tábornaggal a kontinensre vetették s így Angliában nem maradt más fegyveres ember, mint a rendőrség és a behívott területi milícia, melyet csak most a hadjárat alatt képeznek ki nyugdíjas tisztek s a mely ezenfelül a törvény értelmében csak defenzív-célokra való, tehát a szigetszörzág határán túl nem lehet alkalmazni. Ám Kitchener millió hadsereget ígért a szövetségeseknek s így nagy garra megkezdtek a toborzást. Eleinte — különösen, hogy a másfél korona napizsoldot fölmelték két koronára — csakugyan támadt valami lelkesedés-féle. Előrelátható volt azonban, hogy mi-helyet megjelennek a harcoló hadsereg első veszteség-kimutatásai, egyszeribe elpárolog a két korona ára »barczikedv». Így is történt. De ez nem csak abban állott, hogy egyre gyéreb-ben jelentkeztek a katona szolgálatra, hanem abban is, hogy a kik már föleskü-ltek, egyre nagyobb számban szöktek és szöknék meg-csapatteüktől.

Mindig is a szökések nagy száma volt az angol hadsereg egyik legatályosabb szépségbibája, a melyre jellemző, hogy 1907-ig, tehát a mikor a némileg kato-násabb szellemű Haldane-féle hadseregreform életbe-lépett, a szökések száma csökkent, ez időtől kezdve azon-

ban ismét felszökött és egyre növekedve a legutóbbi években oly arányokat öltött, hogy ezer emberre 20—25 szökevény jutott. A dezertálások e rohamos növekedése érthetetlennek látszik, mert az angolok azt állítják, hogy a verbuvált emberek kvalitása nemcsak a teati alkalmasság, hanem a nevelés és az iskolai képzettség szempontjából is feltűnően megjavult. Az eredetileg a harctérre küldött expedíciós, tehát regu-láris angol hadseregről a szakértők csakugyan azt mondják, hogy csapatai mivel sem állnak a kontinens csapatai mögött. Fegyverszetük és felszerelésük első-rendű, kiképzésük fölösleges »drill» híjján jó s az emberanyag intelligens és erőveltetjes. A gyalogság nyugodtan és elszántan tartja magát, sőt a »rohamozás»-ban is »snájdig», a tüzérség pedig pompás munkát végez s legfőljebb a lovasság szerepelt eddig gyengén, a mi azonban talán inkább a német lovasság kiváló-ságában leli magyarázatát.

Annál rosszabb Angliára, hogy most, a mikor leginkább szüksége volna hadseregének jó emberanyagra, a szökések aránya felszökött 5—6 százalékra, tehát eddig soha sehol a világon nem tapasztalt arányokat ölt. Érdekes volna tudni, hogy ily körülmények között a volt egyip-tomi »szírdár» hogy tudja majd beváltani a szövetsége-seknek tett nagyhangu ígértét és milyen fegyveres erővel akar még három évig verekedni.

Karácsonyi ütközetek.

Az egész világon rokonérzéssel fogadták a pápa abbeli föllépését és fáradozását, hogy a karácsonyi ünnepek idején a hadviselő felek fegyverszünetet tartsa-nak és hallgassanak el a fegyverek. Ám a szelidlelkű pápa ezen emberséges indítványa és óhaja elmaradt, mert az úgy hajótörést szenvedett és megfeneklett »Franciaország és Oroszország csökönyös ellenállásán, a kik a pápa óhaját azzal honorálták, hogy épen az ünnepi estén és a két ünnepen a legvehemensebben támadtak. Igaz, hogy támadásaikat úgy a németek, mint a mi csapataink is véresen visszaverték, de bít a tény mégis csak az, hogy a szeretet e szent ünnepén vitéz katonáink nem pihenhettek és nem végezhatték ünnepi ájtatosságait, hanem ehelyett verekedniök és vérben gázolniok kellett.

A világbáború ez itt vázolt karácsonyi incidense alkalmából azonban most visszatekintünk és kutatunk a történelemben s a sárguló lapokból föllevenítjük a régebbi háborúk karácsonyi csatáit. Véres volt az 1640. évi karácsonyi ünnep is, a mikor december 24-én indult meg a fehér és piros rózsá harcza Wakefield-nél, a hol Margit királynő seregei csuful megverték Ric-hard yorki herczeg seregeit. Ugyancsak véres csata folyt le Angliában is 1745-ben Cliftonmoornál, Edward trónkövetelő és II. György király seregei közt, mely utóbbi sereget a cumberlandi herczeg vezényelte. Az ütközet rendkívül heves és véres volt, úgy hogy mindkét oldalon óriási volt a veszteség s végül is nagy erőfeszítések után a győzelmet a királyi sereg tudta kicsikarni, mely azután a következő évben Culloden-nél véglegesen leverte és megsemmisítette ellenfelét. Az angolok és francziák közti háborúskodá-sok közt is zajlott le egy karácsonyi csata és pedig 1793-ban. Ugyancsak az angolok és az indusok közt folyt harcokból is jegyezhetünk fel egy nagy és véres kará-

csonyi ütközetet, a mely 1803-ban folyt le Sahogun mellett. 1813-ban karácsony napján keltek át az angolok a Nive folyón. A tulajdonképeni döntő csata már december 13-án megtörtént ugyan, a melyben Wellington győzött a francziák fölött, de az utána következő két hét is folytonos csatározásokkal telt el. 1817-ben az angolok ismét az indnókkal háborúskodtak, mert ezek fellázadtak, mire az angolok megkezdtek ellenük a harcot, a mit épen karácsony napján fejeztek be egy döntő győzelemmel. 1832 karácsonyán Antwerpen városa volt az európai közvélemény érdeklődésének központjában. A londoni szerződés ugyanis ezt a várost Belgiumnak adta át, ámde a hollandusok vonakodtak az erődtímenyeket átadni. Gérard francia tábornok volt megbízva azzal, hogy a londoni határozatnak érvényt szerezzen. Megszállta tehát a várost és december 23-ikán ostromolni kezdte a csitadellát, mignem két napi véres harcok után végre a szent estén a belgák bevonulhattak nekik ítelt új kikötővárosukba. Az 1843. évi karácsonyi ünnepeket a marattok háborús zavargása tette emlékezetessé. Hugh Goughy tábornok azonban Maharajpur mellett megverte a hindukat s 18,000 halott borította a csatamezőt. Két évvel utóbb a sykhyták ellen folyt a háború és sajátságosan megint csak karácsonyra esett a döntő ütközet napja. Az első csata december 21-én volt, ám éjjel abbamaradt és csak másnap kezdődött meg újra és ekkor tartott három napon át szakadatlanul. Sebastopol ostrománál az oroszok december 24-én a futóárkok ellen ostromot intéztek. Erre iszonyuan véres csata fejlődött ki, mely a kora hajnalig eltartott, a mikor végre az oroszok véres fővel kénytelenek voltak visszavonulni. Az 1900 évi búr háború során is volt egy karácsonyi csata, a mikor az ünnep első napján a búrok diadalt arattak az angolok fölött Dronkers-Spruttnál.

KÉPEINKHEZ.

A háborus országokból.

Világháború! A mostani háborúnak ez az elnevezése nem is olyan nagyított állítás. Egy tekintet a térképre már igazolja az elnevezés valóságát. Mert Francia- és Angolországtól fel Pétervárig, onnan az egész orosz birodalmon, a Kaukázuson és Örményországon keresztül le a szuezi csatornáig, innen pedig a Dardanellák környékén, a Földközi-tenger keleti részén levő szigetek, a Balkán egyes részein s az osztrák-magyar monarchián át vissza Franciaországig háborúban áll az egész világ.

Ha ezekhez hozzászámítjuk a japán-német háborút a csendes-óceáni szigetek, az Indiai-, valamint az Atlanti óceánokon cirkáló angol és német hadihajók közti tengeri ütközeteket, továbbá Afrikának a Földközi-tenger által határolt francia és angol gyarmatain és Egyiptom területén és a búr vidéken való háborúkat, illetőleg háborús készülődéseket, a melyek mind az európai háborúnak a folyamányai, hát előttünk áll a teljes világháború a maga valóságában.

A jelen számunkban közölt képeken ebben a világháborúban mérkőző államok egyes nevezetesebb váro-

sait, illetőleg fontosabb megerősített helyeit mutatjuk be olvasóinknak.

Dover város, Anglia délkeleti sarkán, a Calais-csatorna mellett épült hadi kikötőjével, igen megerősített hely. Épen szemben vele, a francia partokon van Calais, szintén megerősített hadi kikötő, a melynek közelében az úgynevezett Yser mentén, már hetek óta véres harcok folynak a calaisi csatorna uralmáért. Ettől lefelé van Le Havre francia város, megerősített kikötőjével. Ez a város most az elmenekült belga kormány ideiglenes székhelye.

Dovortól délkeleti irányban, az egész Európán át képzelt egyenes vonal vezet az olvasót Odessza. Szebasztopol és Batum nevezetes oroszországi városokhoz. Odessza a Fekete-tenger északkeleti részén Románia közelében, Szebasztopol az ugyanezen tenger közepébe benyúló Krim-félsziget legdélibb sarkán. Batum pedig, a melyet a török hadsereg most készül megtámadni, a Kaukázus déli részén, Perzsia szomszédságában, szintén a Fekete-tenger partján fekszik s a két tartomány közötti forgalom és kereskedelem legfontosabb központja. Mind a három város elsőrendű erősség és Oroszországnak fontos hadi kikötője a Fekete-tengeren. parti védművekkel is ellátva. Érthető tehát, hogy a törökök részéről való tengeri és szárazföldi támadások miatt irányulnak elsősorban is eme fontos pozíciók ellen.

Cyprus szigete a Földközi-tenger keleti részében van, mintegy tízezer négyzetkilométer területén körülbelül 220,000 lakossal. Az ősidők óta gyakran változott tulajdonosai, a feníciaiak, görögök, perzsák, macedónok, velenceiek és törökök stb. után 1878-ban, a földes jogok fenntartása és a külön haszon fejében fizetendő körülbelül 100,000 font sterling jövedelemért átengedte a szultán az angoloknak a szigetet, utóbbiak pedig most, hogy minél nagyobb nyomást gyakorolhasanak a mi előnyünkre és az entente hátrányára háborút indított törökökre, s főleg, hogy a Dardanellák megnyitását is kieroszakolhassák, a közelmúltban Cyprust annektálták. De hogy megtarthatják-e későbbre is, az még a háború mikénti kimenetelétől függ.

HIREK.

Hadifogságba jutott vagy eltűnt havidijasok és altisztek családi illetékei. Az 1915. évi január hó 15-én kelt 104,46/6. sz. honvédelmi miniszteri körrendelet szerint. *Ő császári és apostoli királyi Felsége*, 1914. évi december hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy 1915. évi január hó 1-étől a mozgósítás tartama alatt: 1. a hadifogságba jutott havidijasok és havidijasjelöltek családjai részére a folytatólagos eltartási illeték, a különben illetékes összeg kétszeresére emeltessék fel; 2. a hadifogságba jutott tényleges állományú altisztek családjai részére a családi illetékhez a feleség részére illetékes 30 K havi eltartási illeték összegének mérvé-

ben pótlék engedélyeztessék; 3. az eltűnt havidijasok és havidijasjelöltek családjai részére a folytatólagos eltartási illetékek az egyszeri kiszabásban, és 4. az eltűnt tényleges állományú altisztek családjainak a feleség és gyermekek számára kijáró folytatólagos eltartási illetékek és az egész családnak járó világító, főző és fűtőanyagjárandóság folytatólagos élvezete engedélyeztessék. A felemelt családi illetékekre való igény az 1915. évi január hó 1-je előtt hadifogságba jutott vagy eltűnt személyek családjai részére 1915. évi január hó 1-ével, az 1915. évi január 1-én, vagy e nap után hadifogságba jutott, vagy eltűnt személyek családjai részére pedig, a családfő fogyatékba jutására következő hónap elsejével veszi kezdetét. Az illetékemelés megszűnésére nézve általában a honvédségi illetékszabályzat II. részének tizedik fejezetében a szabványos családi illetékekre vonatkozó határozványok mérvadóak. Ha azonban a családfő a mozgósítottság vége előtt a hadifogságból visszatér, vagy ha az eltűnt újból állományba vétetik, a családi illetékek felemelése a visszatérés hónapjának utolsó napjával szűnik meg. A felemelt családi illetékek a szabványos családi illetékek folyósítására hivatott honvédkerületi hadbiztosságok (Honv. Min. 6/a. oszt.) által hivatalból utalványozandók, illetőleg folyósítandók. Az 1915. évi január havára esedékes hányadok az 1915. évi február havi családi illetékekkel egyidejűleg utalványozandók.

KÜLÖNFÉLÉK.

Amerikai hadiszer-kiállítás. A legújabb hírek szerint Amerikában ugyancsak föllendült az üzleti élet és tömörked pénz folyik be az Unióba. Ezt pedig mind a háborúskodó hatalmak megrendeléseik okozzák, a mik oly óriásiak, hogy az ösztől eszközölt megrendelések értéke fölözi a 250 millió dollárt, nem is számítva azt az 50 millió dollárt, a mit Cb. Schwab a Bethlehem Steel Corporation javára vett föl az angol kormánytól bajjók, alkatrészek s főleg tengeralatt járó naszádok szállításaért, a mit azonban az Unió kormánya újabban megakadályozott. Rengetegre rúg a loányag megrendelés is; jobbra Kentuckyvévéket liferálnak s a két-hároméves lovak darabjáért átlag 200 dollárt fizet az angol és francia kormány, holott a szállítás is elég költséges és e mellett nem is veszélytelen, a mint-hogy a legelső szállítmány, 300 drb prima ló is elpusztult az elsüllyedt hajón. Fölösen vannak megrendelésekkel elhalmozva az összes tölténygyárak, a Western Cartridge Co. és a Winchester Co. is, valamint ugyancsak ezzel dicsekedhetnek a cipő- és csizmagyárak, a melyek több százezer bakancs szállításával bizattak meg. — A francia kormány ezenfelül 1.350.000 drb gyapjú sveatert és 1 millió pár gyapjukezttyüt is rendelt Amerikában, valamint töméntelen sok más ruhaneműt, a mit egy newyorki Broadway-beli nagy czég elfektnál. A francia kormány a Pierce-Arrow Co. buffalói czég-nél 300 drb öttonnás motorkocsit is rendelt, miután ez a czég már előbb az angol kormány részére 940 egy- és kéttonnás kiválóan bevált ilyen kocsikat szállított. Az orosz kormány is akar most ilyeneket rendelni, mivelből már folynak is a tárgyalások. Ezekben felül

még rendkívül sok más katonai felszerelési cikk, gyapjutarok, posztó, nyereg, patkó és egyebek szállításáról van szó, a miknek szállítása persze sürgős, legalább is a megrendelő kormányok annak mondják. Amerikának tehát, a mint ebből láthatjuk, a semlegesség pompásan jövedelmez.

A honvéd német levele. Egyik bécsi ujság közli egy magyar honvéd szakaszvezetőnek német levelét, melyet egy német bajtársának írt. Természetesen a levél tele van magyar gondolkozással és magyaros szórenddel, a mi bájosan humorossá teszi a levelét, melyet visszaadni nem lehet ugyan, de azért megkíséreljünk. Szól pedig a magyar baka levele ilyenképen. Köszönöm a körtyáját. Ön már eltévedt azzal a kívánságával, hogy fogjak sok orosz, mert fogtam. Sokat. December 15-én patrulba mentem két emberrel. Az orosz fedezékig mentem. Ott nem volt senki. Oroszország vissza vonult. Ezután parancsot kaptam, nem szabad tovább menni. Most látok két figurát messze előttem. Hadnagyom gukkerből nézte őket. Azt mondja: Katonák. Két katonák. Mondom, hadnagy úr, ha belém csap a menkü, akkor is elhozom őket. Jó. Elindultam. A két katona házba ment. Akkor két emberrel utánuk gázoltam. Persze vigyáztam, töltöttem és — szuronyt szegez, indulj! A háznál két civilt láttam. Megkérdeztem, hol a két orosz katona. Azt mondják: Ott a házban hat katona van. Na, mondok, te gyere velem civilt. Azt felelte: Nem, nem tudok, mert az orosz lő. No imam puská (puskát fogok) mondotta. — Velem kell jönnöd, mondottam. Száz lépésnyire közeledtem a házhoz és szólok a civilnek: Menj oda és mond az oroszoknak, jöjjön ki, nem lövök. Odament. Mialatt odaért, én is sétáltam a házhoz. Egy kijött puská nélkül. Kezet nyújtottam és Szervusz testvér mondottam neki. A többi katona ezt látta és kijött vagy tíz-tizenkét orosz a házból. Nem tudtam olyan gyorsan kezet fogni mindegyikkel. Egy orosz káplár is volt köztük és sorakozót vezényelt s orosz nyelven jelentette nekem: 19 ember. Na kérem. Én két emberrel fogtam 19 orosz katonát. Sokszor üdvözl (ezt magyarul írta) Balogh Péter, egy sebesült katona. A bécsi ujság hozzá teszi, hogy a történet annál is hihetőbb, mert a jó Balogh Péter három héttel ezelőtt ezüst vitézségi érmekapott.

A csár és a zsidó lány. Csak kevesen tudnak arról, hogy volt egyszer idő, mikor csak egy hajszál hiányzott ahhoz, hogy II. Miklós, a mostani csár, egy szép zsidó lány miatt, a kivel morganatikus házasságot akart kötni, nem maradt meg örökös nagyhercegnek s nem mondott le a trónhoz való minden igényéről. A dolog úgy történt, hogy a könnyűvérű és gondtalan nagyherceg trónörökös korában a csár halálosan belehabarodott Pál nagyherceg mostani feleségébe, a ki zsidó lány volt s a kinek szoborszepsége annyira elbűvölte a csári trón ifjú várományosát, hogy még a trónt is kész lett volna feláldozni, mert a szép zsidó lányt nőül akarta venni. III. Sándor csár és fia közt akkorában heves összeütközés volt e miatt, mert a csár Alicze hesseni hercegnőt jelölte ki trónörökös fia feleségéül. Ezek a konfliktusok végre azzal záródtak, hogy a csár a trónörököst hosszabb utazásra küldte el, a szép zsidó lányt pedig a csár kívánságára nőül vette egy Pistohlkors nevű hadmérnök. A fáma arról is mesél, hogy bár a csár felesége előtt korábbi szerelméről semmit sem árult el, mert kigyógyult ábrándjaiból, ám azért a csárné a szép hadmérnökében mindig riválisát vélte látni s mivel mindenről pontosan értesülve volt, a mérnök-

nével érezte fültékenységet és haragját, sokszor sértőleg is viselkedett vele szemben, még akkor is, mikor férje elhalván, kezét Pál nagyhercegnek nyújtotta s így közeli rokonává lett. Mivel pedig a házasság a csár- engedélye nélkül jött létre, Miklós csárnak kapóra jött a dolog s hogy nejét kiengesztelje, a nagyherceget meg- fosztotta rangjától és évjáradékától, nejét pedig kiuta- sította Oroszországból — s csak évek múltán, Alexej nagyherceg halála után bocsátott meg neki. A csárné azonban ma is gyűlöli a zsidó-nagyhercegnőt s inkább elmarad az udvari ünnepségekről is, csak hogy a szép Rajssával ne kelljen találkoznia.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyezet ne küldjenek.

Népfőlkelők. Forduljanak kérelmükkel az előljáró szakasz-parancsnokhoz.

V. S. csendőr. A szárnyparancsnokságtól kérheti.

Cs. F. Természetesen szabad, de ha a tulságos füstölés bajtársainak terhes, úgy azokra is figyelemmel kell lennie.

N. J. 7 óra 45 perczkor.

21. Ilyen rendelet tudunkkal nem jelent meg. A távirat hi- vatalok azonban talán kaptak ilyenféle figyelmeztetést. Kérdezz meg bármely távirat hivatalától.

S. M. Nem kérhet. De azért, hogy szolgálattételre a csendőr- ségnél nyerjen beosztást — folyamodhatik.

G. 8888. 1. Nézetünk szerint igen. 2. Az egyéni szabadság ennyire nem korlátozható.

888. 1. Forduljon ügyvédhez. 2. Nézze meg az illetékszabály- zatot.

P. P. Nem előljárója.

Hernádvölgyi. Forduljanak a szárnyparancsnoksághoz.

R. J. 1878. 1. Kérvény a pótzárnnyhoz. 2. Nem tudjuk. 3. Jelentkezzék az illetékes cs. és kir. kiegészítő kerületi vagy m. kir. honvédkiegészítő parancsnokságnál. 4. Ha ténylegesen, nem kap nyugdíjat, hanem olyan illetékeket, mint a többi tény- legesen szolgáló egyének. Ugyanez érvényes a családjára is. 5. Úgy mint a csapatbeliek.

Havasi gyopár. Ezt a kérdést csak a szárnyparancsnokság rendezheti.

1880. Nem értelmesei helyesen. A törvény már vadó.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Adományoztatott:

a hadsereg főparancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréseül:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem

Horváth Ferencz, a cs. és kir. 69. gyalogezredhez be- osztott m. kir. csendőr őrmesternek.

Okirattal megdicsértetett:

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Gyarmathy Elek csendőr, egy baleset folytán veszé- lyes helyzetbe jutott egyénnek, gyors elhatározással véghezvitt célszerű intézkedés által, a veszélyes hely- zetből való kiszabadításáért.

Nyilvánosan megdicsértetett:

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Fertő Henrik, a devcséri őrsre beosztott népfőlkelő, egy baleset folytán veszélyes helyzetbe jutott egyénnek a veszélyes helyzetből történt kiszabadítása körül ki- fejtett hathatós közreműködéseért.

Kinevezettek:

csendőr járásőrmesterekké:

a következő őrmesterek:

1914. december hó 1-ével:

Gsete Ferencz, a II.,

Lábadi András, a III.,

Balga István, az V.,

Tanics Péter,

Ádám Miklós, és

Németh János I., a VIII. számú csendőrkerület állo- mányában;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részhelyettesítés

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre a készpénzért való eladása.

Előadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkben, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/4% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.

Utaltatások, intézkedések és cheques beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesztünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

1915. január hó 1-ével:

Szász Imre,
Pongrácz János és
Henning János, az I.,
Temérdek András, a II.,
Lamperth Lajos,
Bátorfi Vincze,
Zsebe István,
Szabó Sándor I.,
Hajzer János és
Szlátki Erazmus, az V.,
Czollner Lajos, a VI.,
Tóth Kása István és
Kis Domokos, a VIII. számú csendőrkerület állomá-
nyában.

Előléptettek:

a hadrakelt sereg magasabb parancsnokságaihoz beosztott tábori csendőrség törzstisztjei által:

csendőőr cz. őrmesterekké:

1914. november hó 1-ével:

Obora István, III. számú;

1914. november hó 1-ével:

P. Kóródi Sándor, VIII. számú;

1915. január hó 1-ével:

Ábrahám Lőrincz, I. számú;

Veress Lajos, Wágner János, Szarvas Ferencz, Demeter Péter, Nagy Imre II., Jassa József, Vörös Gyula, Salamon József, Farkas Pál, Terényi István III. számú;

Tausz György, Jánosi Mihály I., Butta József, Pál Imre II., Tordai Pál, Tulit Miklós, Danea Demeter, Banek János, Kassai József VII. számú;

Kelemen István, Kónya Sándor, Halmi István, Hanzó Mihály, Czákó Béla, Dehreczeni Lajos, Busai András, Rideg Mihály és Kocsik András VIII. számú csendőrkerületbeli, tábori csendőrszolgálatot teljesítő csendőrök.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Kassai József, Tari Sándor, Szabó István, Kovács Lajos, Kiss Sándor, Molnár József, Vas Sándor, Veres Balázs és Török Sándor csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Buday Mihály törzsőrmester. Illyés Laurával, 1914. december 28-án, Sárváron.

Sziics Imre őrsvezető cz. őrmester. Bárány Margittal, 1914. decembe 28-án, Kövágóörsön.

Tóth Lajos csendőr cz. őrmester, Kucsra Mariával, 1914. december 8-án, Balatonkenesén.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Imecs Albert őrsvezető cz. őrmester, Kovács Irinával, 1914. december 8-án, Székelykeresztúron.

Cserna János őrsvezető cz. őrmester, K. Nagy Rózával, 1914. december 14-én, Mezőmadarason.

Laczkó Sándor őrsvezető cz. őrmester, Márton Julianával, 1914. augusztus 5-én, Csíkszentdomokoson.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Kardos Mihály csendőr, Csapo Terézzel, 1914. december 17-én, Hajdubabazon.

ÓVÁS és KÉRELEM!

Szántó József 17 éve álló géparuháza kizárólag alatti czímen létezik Szegeden a városi bérpalotában. Kérem tehát sok ezer üzletbarátomat, ügyfeleket, hogy meg ne tévesszék hasonló nevű cégek és szigorúan Szántó József nevét követeljék rendelés megtételénél. Flókrakáram pedig nincs Szegeden, de sehol az országban.

Csakis nálam kaphatók: katonai hegyi, Postilon, Britania és Helical kerekpárók a tünéklő Pathéon beszélőgépek és le-

mezek fölérakata is nálam van, csendőrségi díszvarrogépek csekély rész-
lelítésre. Főárjegyzékem ingyen küldöm. Várom borsos ren-
deléseiket és ez uton küldöm üdvözlőmet sok ezer pártoló barátainak.

SZÁNTÓ JÓZSEF GÉPARUHAZA. SZEGEDEN, városi bérpalota.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

**Nyomtatványok
Sapkák
Kéztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló
Czipőkrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.**

Nagyvárad, Rulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

**Mindenemü felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.**

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy 1915. évre szóló elő-
jegyzési naptárainkat csakis megrendelésre küldhetjük ingyen.
Megrendelés nélkül portómentesen nem küldhetők. Egyben
értesítjük, hogy a Rendeleti Közlönyök, Csendőrségi Ren-
delti Közlönyök, Csendőrségi Lapok, Vasárnapi Könyv és
Alkoholizmus című könyveket olcsó árban és gyorsan be-
kötjük, kérjük ezek beküldését.